

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«УХВАЛЕНО»
Вченою радою ОДАУ
Протокол № 5 від

« 13 » 04 2016 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Ректор ОДАУ
_____ С.С. Корлюк

« 27 » 04 2016 р

ПОЛОЖЕННЯ
про Інституційний репозитарій
Одеського державного аграрного університету

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про Інституційний репозитарій Одеського державного аграрного університету (далі – Положення) визначає основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентує основні засади організації та управління електронним репозитарієм.
- 1.2. Інституційний репозитарій – це електронний архів, у якому накопичуються документи наукового, навчального та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу університету: викладачами, аспірантами, студентами та іншими особами.

Інституційний репозитарій дає можливість постійного безкоштовного повнотекстового доступу до публікацій наукових працівників університету через мережу Інтернет.
- 1.3. Інституційний репозитарій ОДАУ (далі – **eOSAUIR**) є частиною загальної електронної колекції бібліотеки університету.
- 1.4. Назва репозитарію **eOSAUIR** є скороченням повної назви англійською мовою (**Electronic Odessa State Agrarian University Institutional Repository**)

Адреса Інституційного репозитарію в Інтернеті: lib.osau.edu.ua/jspui/.
- 1.5. Інституційний репозитарій формується та функціонує відповідно до наступних документів:
 - Закон України "Про бібліотеки і бібліотечну справу" (№ 32/95-ВР від 27.01.1995);
 - Закон України "Про авторське право і суміжні права" (№ 3792-12 від 23.12.1993);
 - Закон України "Про Національну програму інформатизації" (№ 74/98-ВР від 04.02.1998) та Закон України "Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 - 2015 роки" (№ 537-V від 09.01.2007);
 - Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 № 851;
 - Закон України "Про захист інформації в автоматизованих системах (№ 80/94-ВР від 05.07.1994);
 - ГОСТ 7.1-2003. «Библиографическая запись. Библиографическое описание» (міждержавний стандарт);
 - ГОСТ 7.82—2001. «Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов» (міждержавний стандарт);
 - Положення про ФБ ОДАУ;
 - Цього Положення.
- 1.6. До Положення у мотивованих випадках за наказом ректора або рішенням вченої ради можуть вноситися відповідні зміни.

2. Призначення, мета та завдання eOSAUIR

- 2.1. Основне призначення **eOSAUIR** – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуального продукту наукових працівників університету, інших електронних документів з фондів бібліотеки, на які не встановлено (знято) обмеження щодо авторського та суміжних прав; надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.
- 2.2. Мета та завдання Інституційного репозитарію університету:
 - забезпечення місця та способу централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів наукових публікацій;
 - сприяння зростанню популярності університету шляхом представлення його наукової продукції у мережі Інтернет;
 - збільшення індексу цитування (імпаکت-фактору) шляхом забезпечення вільного доступу до наукових публікацій працівників університету за допомогою Інтернет;
 - створення надійної і доступної системи обліку публікацій наукових робіт інститутів, факультету та окремих працівників.
- 2.3. **eOSAUIR** _орієнтований на наукових працівників, викладачів, аспірантів та студентів і виконує наступні функції:
 - навчальну;
 - науково-дослідну;
 - довідково-інформаційну;
 - поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами і електронними копіями друкованих видань та їх збереження.

3. Управління eOSAUIR

- 3.1. Загальне управління **eOSAUIR** здійснює Координаційна рада з роботи над репозитарієм, до якої входять проректор з наукової роботи, завідувач бібліотекою, адміністратор репозитарію, інженер локальної мережі університету та мережі Інтернет, інженер комп'ютерних систем бібліотеки.
- 3.2. Бібліотека університету виступає координатором та основним виконавцем процесу створення репозитарію.
- 3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечують особи, відповідальні за функціонування локальної мережі університету та мережі Інтернет.
- 3.4. За збереження електронних документів відповідають співробітники зали інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотечних процесів та відповідальні за функціонування локальної мережі ФБ ОДАУ.
- 3.5. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів з репозитарію, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна рада.

- 3.6. За потребою до роботи з **eOSAUIR** долучаються працівники будь-якого відділу бібліотеки, заступники директорів-деканів з наукової роботи, завідувачі кафедр.

4. Склад eOSAUIR

- 4.1. **eOSAUIR** є універсальним за змістом науковим зібранням. Структура університетського інституційного репозитарію складається із публікацій наукових працівників університету, згрупованих за рубриками. При потребі, за рішенням Координаційної ради, можуть створюватися інші колекції.
- 4.2. Тематичний склад визначається бібліотекою та кафедрами інститутів, факультету відповідно до наукових і навчальних планів університету. До репозитарію можуть бути включені:
- статті, монографії, підручники, методичні матеріали, тематичні збірки,
 - матеріали конференцій, препринти та ін.;
 - наукові публікації працівників університету, здійснені в інших видавництвах, за умови відсутності заборони на їх розміщення у репозитарії з боку видавництв;
 - автореферати дисертацій, що захищені працівниками та здобувачами;
 - інші матеріали наукового, навчального або методичного призначення за бажанням автора.
- 4.3. За видами електронних ресурсів **eOSAUIR** не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедійні видання.
- 4.4. Хронологічні рамки для **eOSAUIR** не встановлюються.
- 4.5. За рівнем доступності документи в **eOSAUIR** можуть бути у відкритому доступі або за бажанням автора в авторизованому доступі.

5. Принципи створення та функціонування eOSAUIR

- 5.1. **eOSAUIR** є веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних, що визначена університетом.
- 5.2. **eOSAUIR** включає електронні повнотекстові документи з фондів бібліотеки, що не мають обмежень на авторське та суміжні права, або надаються бібліотеці правовласниками на основі авторського договору та розміщуються на сайті університету.
- 5.3. **eOSAUIR** передбачає зберігання матеріалів в електронному сховищі даних на сервері бібліотеки (університету) та організацію онлайн-доступу до нього через веб-інтерфейс.
- 5.4. **eOSAUIR** створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, що дозволяє інтегрувати електронний репозитарій у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.
- 5.5. Поповнення **eOSAUIR** відбувається шляхом самоархівування творів

авторами або шляхом передачі документів до бібліотеки.

Адміністратор **eOSAUIR** реєструє авторів, надаючи їм право депозитора (за заявою).

- 5.6. Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора його роботу може розміщувати у **eOSAUIR** депозитор-бібліотекар. При цьому автор надає до бібліотеки електронну версію роботи в будь-якому машинозчитуваному форматі та набір ключових слів трьома мовами: українською, російською та англійською. Бібліотека залишає за собою право перетворювати документи формату .doc в формат .pdf, який переважає в електронних архівах світової наукової спільноти.
- 5.7. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Рекомендуються для використання певні формати у кожному з видів:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів (матеріал, назва формату, розширення)

- Текст Adobe PDF, DJVU (.doc бажано переводити в .PDF/DJVU)
- pdf, djvu
- Презентація Microsoft PowerPoint ppt
- Таблиці Microsoft Excel xls
- Зображення JPEG, GIF jpg, gif
- Аудіо WAV, MP3 wav, mp3
- Відео MPEG mpeg, mpg,

- 5.8. Роботи аспірантів і студентів розміщуються за наявності рекомендації наукового керівника, який реєструється у **eOSAUIR** і підтверджує свою рекомендацію.
- 5.9. Наукові публікації, що передаються до репозитарію, мають містити заголовок, прізвище автора (ів), анотацію і ключові слова мовою оригіналу (українською), російською та англійською мовами.
- 5.10. На прохання автора електронна публікація може бути вилучена з репозитарію.

6. Авторське право

- 6.1. Відкритий доступ не відміняє авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужені і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виняткове право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про представлення своєї публікації в Інтернеті.
- 6.2. При передачі творів до **eOSAUIR** між автором та бібліотекою підписується авторський договір, в якому зазначається ступінь захисту матеріалу (вільне використання, обмежене використання, тільки для читання) та згода на включення матеріалів до **eOSAUIR** у відповідну рубрику (колекцію).

- 6.3. Твір не може бути розміщений у **eOSAUIR**, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

7. Основні поняття та терміни:

- **Твори** – представлені в електронній формі препринти чи опубліковані результати творчої діяльності авторів.
- **Автори творів** – співробітники університету, студенти, інші особи, твори яких розміщуються у репозитарії.
- **Відкритий доступ** – вільний, постійний доступ для будь-якого користувача до творів, розміщених у репозитарії та представлених у глобальній інформаційній мережі.
- **Депозитор** – особа, якій надано право розміщувати твори у репозитарії відповідно до повноважень (автор, депозитор-бібліотекар).
- **Архівування** – розміщення творів у репозитарії депозитором.
- **Самоархівування** – самостійне розміщення у репозитарії власного твору автором, який зареєстрований адміністратором репозитарію.